

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

SBORNÍK MEZIOBOROVÉ SPOLUPRÁCE

Renata Faměrová, Petr Hýl, Tomáš Kellner, Marie Švadlenová

Probační a mediační služba

2018

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

OBSAH

ÚVOD	2
1 PROČ ZAVÁDĚT TÝMY PRO OBĚTI	3
2 ČLENOVÉ TÝMU PRO OBĚTI	6
3 KOORDINÁTOR TÝMU PRO OBĚTI	8
4 AKTIVITY PŘED SVOLÁNÍM TÝMU PRO OBĚTI	10
5 PRVNÍ JEDNÁNÍ TÝMU PRO OBĚTI	14
6 TÉMATA K PROJEDNÁVÁNÍ	15
7 PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE	18
8 SHRNUTÍ	24
9 PŘÍLOHY	25
Příloha č. 1 vzor pozvánky	25
Příloha č. 2 vzor zápisu	26
10 SEZNAM ZKRATEK A PRAMENŮ	28

ÚVOD

Sborník mezioborové spolupráce je určen všem osobám, které se ve své práci mohou setkat s oběťmi trestné činnosti a zároveň mají zájem o rozvoj multidisciplinární spolupráce v této oblasti. Právě mezioborová spolupráce, ostatně jak je tomu v řadě oblastí, může významně zefektivnit a zkvalitnit úroveň pomoci obětem trestných činů. Ve sborníku lze najít základní informace, jak takovou spolupráci zacílenou na pomoc obětem uvádět do praxe. Sborník přináší také doporučení a rady vycházející z letitých zkušeností pracovníků Probační a mediační služby (dále jen PMS) při realizaci multidisciplinárních týmů pro oběti (dále jen tým). Na vzniku sborníku se podíleli koordinátoři služeb pro oběti, kteří uvedené týmy realizovali a při jejich organizaci získali řadu zkušeností, které interpretují v tomto dokumentu.

Sborník tak může být užitečný všem osobám, které při výkonu své profese přijdou do kontaktu s oběťmi trestných činů a mají zájem podněcovat a prohlubovat mezioborovou spolupráci právě v této oblasti. Uvedené informace lze využít při pořádání týmu v lokalitách, kde doposud k takové spolupráci nedochází, ale takéž i v regionech, kde určitá spolupráce již probíhá, ale neplní svůj cíl.

Sborník je členěn do několika kapitol. Úvodní kapitola odůvodňuje potřebnost mezioborové spolupráce při pomoci obětem trestných činů. Další kapitoly informují o možnostech spolupráce s rozličnými subjekty. Těžiště sborníku pak tvoří informace a doporučení pro přípravu, organizaci a vedení týmů. Závěrečné kapitoly přináší zkušenosti dobré praxe získané při organizaci týmů v lokalitách.

Předkládaný sborník byl vytvořen v rámci projektu „Proč zrovna já? II“ Komplexní poradenství pro oběti trestných činů (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557). Realizátorem tohoto projektu je Probační a mediační služba. Projekt „Proč zrovna já? II“ je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

1 PROČ ZAVÁDĚT TÝMY PRO OBĚTI

Na začátek je třeba zmínit, že z hlediska legislativy se postavení oběti (a poškozeného¹) v trestním řízení postupně posiluje. Problémem však je praktické naplňování v trestním řízení. Oběti se složitě orientují ve velmi komplexním procesu trestního řízení a často se ocitají na pomyslné periferii zájmu. Pokud sami nevyvíjí iniciativu, či nedisponují relevantními znalostmi, nezřídka se jim nedostane potřebných informací o probíhajícím procesu. Tím se však zvyšuje riziko vzniku frustrace z nenaplnění spravedlnosti či v horším případě vzniku sekundární viktimizace². Trestní řízení je ze své povahy velmi formalizovaný proces, v němž zapojené orgány nezřídka přistupují k obětem formálně, aniž by zohlednily osobní, emocionální a objektivně špatně měřitelné dopady trestného činu na oběť. Přitom orgány činné v trestním řízení³ (dále jen OČTR) a další instituce, které přijdou do styku s obětí, mohou (a měly by) s obětí jednat adekvátně i v lidské rovině tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy. Dlouholeté zkušenosti PMS v oblasti pomoci obětem ukázaly, že pro zabránění prohlubování újmy u oběti a poskytnutí vhodné pomoci⁴ je velmi důležitá mezioborová spolupráce, jejímž nástrojem mohou být týmy pro oběti. PMS se při jejich vytváření inspirovala praxí britských *Youth Offending Teams*, jejichž principy již využila při vytváření obdobných týmů pro mládež, které jsou zavedenou a funkční platformou napříč regiony.

Co však takovým mezioborovým týmem rozumíme? V našem pojednání týmy pro oběti považujeme za platformu pro pravidelné setkávání, komunikaci a spolupráci odborníků ze státních i nestátních organizací. Jednoduše řečeno, na místní úrovni fungující podpůrná spolupracující síť dostupných služeb pro oběti trestné činnosti, reagujících a fungujících na základě identifikovaných potřeb, které u obětí vyvstaly v důsledku události trestného činu.

---

1 Pojem *oběť* (dle ZOTČ) a *poškozený* (dle trestního řádu) jsou pojmy poněkud rozdílné (ne tolik definicí jako spíše účelem). Nicméně v trestním řízení má oběť trestného činu i postavení poškozeného. Vzhledem k tomu, že tento text není zaměřen na právní rozbor tématu, bude pracováno s termínem *oběť*.

2 Nadbytečné zraňování oběti, k němuž nedochází přímým jednáním pachatele trestného činu, nýbrž které je výsledkem nedostatečně empatického přístupu institucí a jednotlivců k oběti. ZOTČ v § 2 hovorí v tomto směru o tzv. druhotné újmě - tou rozumí újmu, která nebyla oběti způsobena trestným činem, ale vznikla v důsledku přístupu Policie České republiky, orgánů činných v trestním řízení a dalších orgánů veřejné moci, poskytovatelů zdravotních služeb, subjektů zapsaných v registru poskytovatelů pomoci obětem trestních činů, znalců, tlumočníků, obhájců a sdělovacích prostředků k ní.

3 Policejní orgány, státní zastupitelství, soudy.

4 Míněna odborná pomoc definovaná v § 4 ZOTČ. "Subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestních činů poskytují obětem v zapsaném rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem odbornou pomoc, kterou se rozumí psychologické poradenství, sociální poradenství, právní pomoc, poskytování právních informací nebo restorativní programy, a to před zahájením trestního řízení, v jeho průběhu i po jeho skončení. Odbornou pomoc poskytují do doby, dokud to vyžaduje její účel."

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

V tomto směru rozvoji mezioborové spolupráce napomohl⁵ zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestních činů⁶ (dále jen ZOTČ). Existují však lokality, kde i přesto taková spolupráce funguje sporadicky, nebo vůbec. Přitom existuje řada důvodů, proč mezioborové týmy organizovat:

- Dotčené subjekty mezi sebou minimálně spolupracují.
- Stávající síť služeb je nerovnoměrně rozložená a nepřehledná.
- Dotčené subjekty poskytují obětem pouze informační a administrativní servis.
- Možnosti navazujících služeb jsou omezené.
- Služby pro oběti nejsou sladěny podle reálných a ověřených potřeb obětí.
- Získaná data o obětech nejsou jednotná a dále se s nimi nepracuje, nejsou analyzována.
- Oběti nejsou dostatečně informovány o možnostech využití dostupných služeb.
- Odborná i laická veřejnost a OČTŘ nedisponují dostatkem informací o potřebách obětí.

Týmy pro oběti mohou vést k odstranění výše uvedených negativních jevů a mohou přinést pozitivní změny (odvislé od stanovených cílů). Takových cílů může být více, s ohledem na motivaci zapojených aktérů, specifikum lokality a akceschopnosti týmu. Obecným cílem týmu může být například:

- Stát se novým systémovým prvkem.
- Vytvoření platformy pro komunikaci mezi PMS, OČTŘ, zdravotnickými subjekty, neziskovým sektorem a ostatními aktéry.
- Zmapování aktuální situace v lokalitě a navržení účinných a realizovatelných řešení.
- Spolupráce všech subjektů poskytujících služby a provázání veřejného a neziskového sektoru.
- Sjednocení a vyhodnocování kvalitativních a kvantitativních údajů o obětech.
- Nabídnout prostor pro vzájemnou koordinaci postupů a provázanost při pomoci obětem TČ.
- Otevření možnosti další spolupráce napříč sektory.

---

5 ZOTČ akcentuje důležitost mezioborové spolupráce, když v § 3 uvádí, že „Policie České republiky a orgány činné v trestním řízení spolupracují při poskytování pomoci obětem se subjekty poskytujícím pomoc obětem trestních činů.“

6 ZOTČ vstoupil v účinnost 1. 8. 2013 a mj. definoval které subjekty a za jakých podmínek mohou obětem poskytovat odbornou pomoc. S účinností ZOTČ zřídilo Ministerstvo spravedlnosti [Registr poskytovatelů pomoci obětem trestních činů](#).

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

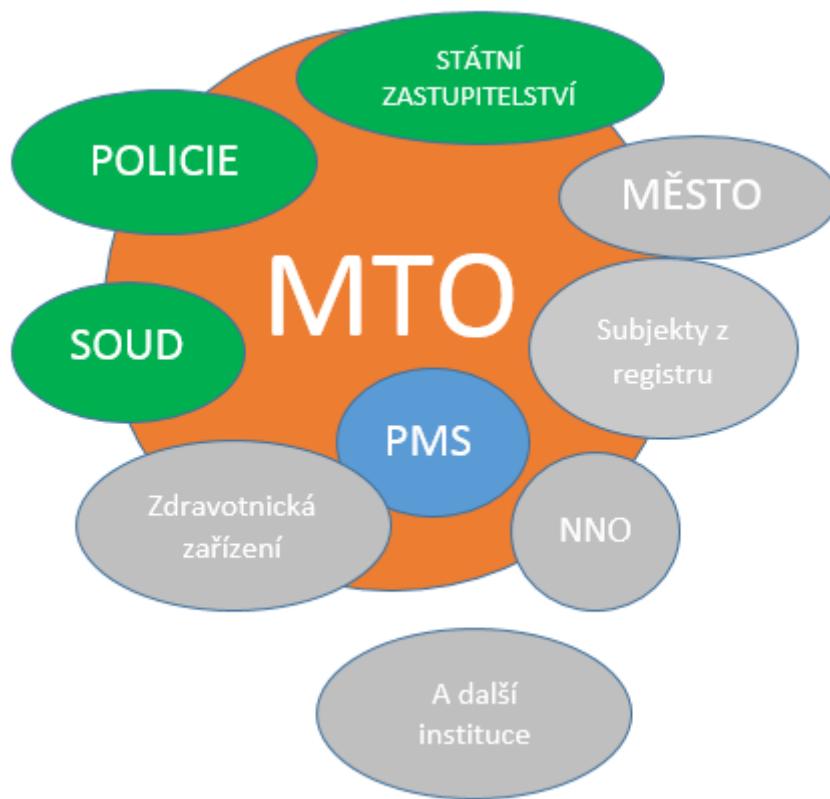
- Reagovat na aktuální situaci obětí v lokalitě, možnost sdílení statistických dat a zkušeností.
- Podpora k větší komunitní a občanské aktivitě v lokalitě.
- Mediální prezentace a zvýšení povědomí o tématu mezi laickou veřejností.

2 ČLENOVÉ TÝMU PRO OBĚTI

Na začátek je důležité zmínit, že neexistuje přesně definovaný katalog účastníků vystupujících v rámci týmu. Složení daného týmu totiž ovlivňuje řada faktorů jako například specifika lokality, motivace a zájem jednotlivých aktérů, konkrétní téma a cíle daného týmu. Počet zahrnutých a dotčených subjektů tak může být velmi individuální v každé lokalitě.

Nicméně lze obecně identifikovat základní aktéry, kteří by měli být součástí týmu.

Účastníky týmu by měli být **zástupci OČTŘ** - policejního orgánu (zpravidla Policie ČR), státního zastupitelství a soudu. Právě OČTŘ se s oběťmi setkávají během trestního řízení nejčastěji a jejich účast je pro dynamiku a akceschopnost jednání týmu velmi důležitá. Máme zkušenosti s realizací týmu bez pravidelné účasti OČTŘ a můžeme potvrdit, že tyto týmy mají své limity a vykazují nižší efektivitu ve srovnání s týmy za účasti OČTŘ. Stálé a aktivní zapojení OČTŘ do týmu vyžaduje leckdy jistý diplomatický um, zejména pak u soudu a státního zastupitelství. Jak přesvědčit tyto instituce o benefitech jejich účasti na týmu pojednáváme níže.

Dalšími institucemi, které je nutné pozvat ke spolupráci, jsou:

- **Městská policie** - velitel, zástupce velitele, manažer prevence kriminality.
- **Magistrát/městský úřad příslušného města** – odbor pro prevenci kriminality, zástupci sociálně právní ochrany dětí, manažer komunitního plánování.
- **Nemocnice, zdravotnická zařízení** (zejména ty, které zajišťují akutní péči) – náměstek pro ošetřovatelskou péči, úsek sociální péče (sociální pracovník nemocnice).
- **Subjekty z řad neziskového sektoru** – občanské poradny, krizová centra, intervenční centra a zejména pak subjekty zapsané v Registru poskytovatelů pomoci obětem (<https://otc.justice.cz/verejne/rychleVyhledavani.jsf>).
- **Advokáti** - regionálně působící advokáti poskytující právní pomoc, nebo ti, kteří jsou zapsaní v Registru poskytovatelů pomoci obětem.

Dle konkrétních témat lze přizvat i další zástupce jiných institucí - např. pokud by tématem setkání byla psychologická pomoc obětem, lze přizvat lokálně působící psychology/psychoterapeuty. Pokud by tématem týmu byla ochrana seniorů, lze přizvat zástupce sociálních služeb pro seniory apod. Zároveň je však důležité klást zřetel také na počet účastníků - vyvážit akceschopnost a relevantní zastoupení. Se zvyšujícím se počtem účastníků zpravidla úměrně klesá akceschopnost týmu a efektivity výstupů. Ze zkušeností PMS se ukázalo, že počet účastníků zaručující adekvátní dynamiku a akceschopnost je do 18 osob.

3 KOORDINÁTOR TÝMU PRO OBĚTI

Z výše uvedených řádků je zřejmé, že organizace týmu vyžaduje konkrétní osobu, která bude zodpovědná za organizaci a průběh týmu. Není nutné zmíňovat, že organizace a vedení týmu by měla být v gesci kompetentní osoby z relevantní instituce. Koordinátorem může být např. sociální pracovník, příslušník policie, manažer prevence kriminality, pracovník organizace pomáhající obětem apod. Koordinátora lze bezesporu považovat za jeden z nejdůležitějších článků celého týmu. Koordinátor služeb pro oběti⁷ je v našem pojetí zastřešujícím prvkem, jehož činnost spočívá především ve vytváření funkční sítě, v poskytování informací a koordinaci služeb pro oběti. Jeho činnost, angažovanost a motivace významně ovlivňuje výstupy týmu, ale i míru aktivity jednotlivých členů týmu. Koordinátor je pomyslný mostem mezi jednotlivými aktéry, iniciuje a motivuje k mezioborové spolupráci.

Koordinátor by měl:

- Mít elementární znalost trestního práva (ZOTČ, trestní řád, trestního zákoníku a další relevantní předpisy) a trestního řízení.
- Mít znalosti a přehled o kompetencích zapojených institucí.
- Mít znalosti o síti služeb v dané lokalitě.
- Mít znalosti z oblasti práce s oběťmi.
- Mít dobré komunikační dovednosti (schopnost naslouchat a klást otázky, definovat problémy, umět vyjednávat a vystupovat veřejně).
- Umět pracovat se skupinou (rozvíjet a upevňovat vztahy mezi členy týmu, motivovat ke spolupráci, poskytovat zpětnou vazbu).
- Mít organizační schopnosti.

V rámci své činnosti:

Pro dobré fungování týmu je nezbytné, aby byl koordinátor s jednotlivými členy v kontaktu i mimo jednání (elektronicky, telefonicky nebo osobně). Zajistí se tím plynulé předávání informací a pomůže k vytvoření osobních vazeb mezi jednotlivými členy.

Koordinátor podporuje členy, podněcuje jejich aktivitu a motivuje je ke spolupráci. Případně přináší i nová téma k diskuzi, pokud nepřichází od účastníků.

⁷ Vzorem pro vytvoření pozice koordinátora byla pozice *Victim Liaison Officer*, která je využívána ve Velké Británii a jedná se o styčného pracovníka pro pomoc obětem.

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

Koordinátor zajišťuje dostatečný prostor pro prezentaci jednotlivých členů. Každý člen má po předchozí domluvě možnost na jednání vystoupit se svým příspěvkem či prezentací k danému tématu.

Koordinátor zjišťuje potřeby a oprávněné požadavky jednotlivých členů, vyzývá členy k formulaci potřeb a názorů. Zároveň se snaží o navázání přátelských a konstruktivních vazeb se členy týmu.

Dále medializuje výsledky práce a činnosti týmu, rozvíjí spolupráci s místní samosprávou, snaží se o zakotvení týmu v lokalitě. Aktivně vyhledává a oslovuje aktivní subjekty. Pokud je to možné zapojuje se do pracovních skupin, komunitního plánování či nejrůznějších komisí a jiných platform, které se byť i okrajově mohou týkat tématu pomoci obětem.

Koordinátor zajišťuje administrativní záležitosti pro práci týmu - vytváří zápisy z jednání, prezenční listiny, zápisy ze schůzek a další materiály z jednání. Poskytuje zpracovaná statistická data o potřebách a problémech v oblasti obětí.

Vyhledává, studuje a shromažďuje potřebné dokumenty (analýzy, strategie a plány prevence kriminality či rozvoje sociálních služeb apod. na úrovni měst, soudního okresu, kraje i republiky).

Koordinátor udržuje vytyčený směr a cíl. Pokud se vyskytne aktuální téma a problematika, které by se měl tým věnovat, zahrne ji do programu nejbližšího jednání.

Z uvedeného je zřejmé, že role koordinátora je poměrně náročná na znalosti, schopnosti, dovednosti a zejména také na čas, který je nutný věnovat přípravě a organizaci. Proto je mnohdy vhodné realizovat činnost koordinátora např. ve dvojici.

4 AKTIVITY PŘED SVOLÁNÍM TÝMU PRO OBĚTI

Oslovení a výběr členů týmu:

Koordinátor si domluví individuální schůzky se zástupci přizvaných organizací. Jednání by se měl zúčastnit statutární zástupce organizace a nominovaná osoba. Je třeba dbát na to, aby nominující měl dostatek informací o tom, jaké nároky budou na člena týmu pro oběti kladený. Samozřejmě by bylo ideální, aby osoba nominovaná do týmu měla zároveň určité rozhodovací kompetence za svou organizaci.

Pokud najdete vhodného specialistu, který je motivovaný k práci v týmu a nemá rozhodovací pravomoc, pak tuto schůzku využijete pro získání podpory nadřízeného. Proto je při osobních jednáních s případnými členy dobré podrobně osvětlit myšlenku a cíle týmu. Díky tomu zjistíte jejich individuální motivaci a ochotu spolupracovat.

Doporučujeme zvát vždy stejné zástupce institucí, zajistí to kontinuálnost aktivit. Byť u příslušníků policie toto nemusí být vždy jednoduché (s ohledem na služby).

Na přípravných schůzkách s potencionálními členy týmu je nutné je ujistit, že:

- Jejich účast v týmu nebude představovat práci navíc, ale „jen“ změnu dosavadních postupů.
- Nebude znamenat konkurenci subjektů poskytujících služby, naopak význam bude kladen na spolupráci a zaplnění existujících mezer ve službách.
- Nezatíží organizaci finančně.
- Bude pro ně přínosem, neboť může dojít ke zkvalitnění služby organizace, zlepší se jejich image na veřejnosti a povědomí o jejich činnosti.
- Bude znamenat příležitost profesního rozvoje a vzdělávání členů týmu.

Realizace týmu a výběr členů – rizika a možné překážky:

- Koordinátor má omezené možnosti výběru členů týmu.
- Koordinátor nemá skutečně kompetence ke změnám v týmu a z důvodu nedostatku specialistů je to v mnohých organizacích nemožné.
- K týmu je přiřazena osoba bez projednání s koordinátorem.
- Vybraná osoba nevěří smyslu činnosti týmu a dochází pouze z důvodu nařízení,
- Osoba vybraná pro tým vykonává ještě další činnosti a je přetěžována.
- Nerovnoměrné zastoupení účastníků (úzké zastoupení či příliš mnoho osob znemožňující efektivní projednávání a adekvátní výstupy).
- Pasivita účastníků.

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

Aktivita (tzv. síťování) před svoláním a organizací týmu je velmi důležitá pro jeho následnou úspěšnou realizaci. Před organizací týmu je nutné jednat se všemi relevantními aktéry, poznat jejich potřeby a získat od nich podněty pro téma.

Doporučení pro síťování:

- Udělat si plán aktivit
- Vytvořit si přehlednou databázi kontaktů na instituce a organizace (OČTR, municipalita, neziskový sektor), vč. kontaktů na konkrétní osoby.
- Být na jednání připraven- mít nachystané podklady a vše, co chcete sdělit (cíle a smysl týmu).
- Na jednáních zjistit možné podněty, zájem k zapojení a motivaci (prezentace benefitů a prospěchu z účasti na této platformě).

Při síťování a návštěvě institucí vycházejte z tohoto pořadí:

- POLICIE:
  - Ideálně domluvit schůzku s vedoucím či zástupcem vedoucího územního odboru.
  - Prezentaci mj. opřít o ZOTČ⁸.
  - Činnost týmu prezentovat tak, že spolupráce s aktéry v rámci týmu může policii odlehčit práci při ošetřování obětí, vysvětlování práv – poučená a informovaná oběť pak lépe zvládá průběh trestního řízení.
  - Distribuovat příslušníkům PČR informačními letáky s odkazem na subjekty poskytující pomoc obětem.
  - Navázat spolupráci s oddělením tisku a prevence – nabídnout možnost spolupráce při mediální prezentaci výstupů z týmu a podílení se na preventivních akcích.

---

8 § 3 ZOTČ: (4) Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestních činů mají povinnost srozumitelným způsobem informovat oběť o jejich právech a umožnit jí jejich plné uplatnění. Na žádost oběti jsou tak povinny učinit i opakovaně.

(5) Policie České republiky a orgány činné v trestním řízení spolupracují při poskytování pomoci obětem se subjekty poskytující pomoc obětem trestních činů.

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

● STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ:

- Domluvit schůzku s okresním státním zástupcem, příp. státním zástupcem specializujícím se na násilnou TČ, dopravní nehody.
- Distribuovat informační letáky s odkazem na subjekty poskytující pomoc obětem.
- Opět se zaměřit na výhody a ulehčení práce státního zástupce při komunikaci s obětí - mj. argumentovat tím, že poskytovaná pomoc vede k lepší orientaci oběti v trestním řízení a snášení vyšetřování a celého řízení.
- Diskutovat o naplňování práv dle ZOTČ (doprovod důvěrníkem, náhrada škody, peněžitá pomoc, přiznávání bezplatné právní pomoci).
- Výměna zkušeností a ujasnění dobré praxe při naplňování práv poškozeného/oběti.

● SOUDY:

- Domluvit schůzku ideálně s předsedou soudu, či předsedou trestního senátu.
- Vycházet ze specifického postavení soudce (nestrannost při rozhodování).
- Opět se zaměřit na výhody a ulehčení práce při komunikaci s obětí - mj. opět argumentovat tím, že cílem poskytované pomoci je, aby oběť lépe snášela průběh řízení a byla adekvátně připravena na hlavní líčení a dokazování.
- Diskuze nad naplňováním konkrétních práv oběti dle ZOTČ a trestního řádu (výslech, zabránění kontaktu oběti s pachatelem při řízení před soudem a dalších práv, doprovod důvěrníkem).
- Prezentace týmu jako platformy, kde by soudce měl významný prostor a byl pro dynamiku a akceschopnost týmu důležitým aktérem.

V rámci OČTŘ (policie, státního zastupitelství, soudu) jsou obvyklé pravidelné/výroční porady – možnost i zde případně prezentovat služby pro oběti, zkušenosti dobré praxe apod.

● MĚSTSKÉ ÚŘADY (sociální odbory, OSPOD):

- Opět prezentace činnosti, zejm. vedoucímu soc. odboru.
- Distribuce letáků – zejména sociální odbory, OSPOD.

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

- Diskuze, jak poradna může pomoci např. OSPODU v jeho činnosti – osvětlování práv oběti atp.
- Možnosti případné spolupráce u dětských obětí.
- Městský úřad může významně pomoci při propagaci poradny či lze najít společné oblasti – školení, poskytnutí prostor.
- Motivace zapojení do týmu – prezentace pozitivních dopadů na jejich práci.
- Navázat kontakt s městskou policií - předávání informací, vzájemné zapojení do aktivit, možnost preventivních akcí apod.

● NEZISKOVÉ ORGANIZACE:

- Při komunikaci se subjekty zapsanými v registru poskytovatelů pomoci obětem z řad neziskových organizací zdůraznit, že spolupráce a participace na týmu nepovede ke konkurenci, ale naopak k vzájemnému provázání a pomoci,
- Hledat styčné oblasti, jak obětem v dané lokalitě celkově pomoci – vzájemné doplňkové služby (např. některé organizace se specializují na určitý segment služeb, cílovou skupinu obětí).
- Výměna zkušeností a dobré praxe z oblasti pomoci obětem.
- Respektovat specifika intervenčních center, např. při jejich zaměření na případy domácího násilí.
- U dalších neziskových organizací – distribuce informace a letáků, aby mohly viktimizovaným klientům zprostředkovávat odborné služby.

5 PRVNÍ JEDNÁNÍ TÝMU PRO OBĚTI

První jednání týmu je důležitým bodem, který pomáhá definovat další jednání. Je potřeba myslit nejen na faktickou náplň setkání, ale také na praktické věci, které napomáhají spolupracující atmosféře a motivaci jednotlivých členů být aktivními členy.

Praktické a organizační záležitosti:

- Výběr místa setkání - ideálně na půdě magistrátu, nebo městského úřadu, které jsou spojovacím elementem v dané lokalitě.
- Pozvánka je zaslaná s dostatečným časovým předstihem a s programem jednání.
- příprava prezenční listiny, vč. kontaktů na účastníky.
- Zajištění dataprojektoru a počítače pro prezentace.
- Zajištění základního občerstvení - voda, čaj, káva.
- Určení osoby odpovědné za zpracování zápisu - často koordinátor, nebo některý z jeho spolupracovníků.

Aktivity koordinátora na prvním setkání

Koordinátor týmu je spojujícím prvkem a jeho vystupování a moderace setkání je důležitá pro relevantní výstupy jednání.

- Koordinátor je na setkání především moderátorem a podporovatelem diskuse.
- Dbá na dostatečný a vyvážený prostor pro všechny zúčastněné.
- Rozloučení se všemi, nejlépe osobně při odchodu.

Návrh programu jednání prvního týmu

- Uvítání všech účastníků a představení vize setkávání.
- Vzájemné představení - každý z přítomných se představí a sdělí, ze které je organizace a jaké jsou jejich dosavadní zkušenosti při práci s oběťmi.
- Shrnutí aktuální situace v lokalitě a možnosti jak podpořit oběti - koordinátor na základě mapování.
- Diskuse nad možnými tématy jednání týmu - očekávání od dalších jednání a návrh náplně činnosti.
- Diskuze, různé.
- Poděkování a rozloučení.

6 TÉMATA K PROJEDNÁVÁNÍ

Volba témat vybraných k jednání týmu je stěžejní pro přínosné a konkrétní výsledky. Pokud je téma zvoleno nevhodně, klesá motivace jednotlivých účastníků k zapojení, což přirozeně ovlivní i možné výstupy. V tomto ohledu je důležitá role koordinátora, který by měl právě na základě vzájemných schůzek nová téma definovat.

Při nastolování témat je třeba zohlednit následující:

- Vhodně motivovat účastníky k přednesení vlastních témat.
- Vždy mít na paměti, co je cílem týmu a čeho lze konkrétně dosáhnout.
- Znalost dané lokality - na základě analýzy znát její silná a slabá místa na poli pomoci obětem, vč. existujících organizací.
- Mít zmapovány dosavadní kroky a aktivity v oblasti pomoci obětem - čili nesnažit se vybudovat, co již vybudováno bylo.
- Na základě rozhovorů s jednotlivými aktéry znát jejich potřeby na poli pomoci obětem (např. absence určité služby pro oběti).
- Potenciální téma projednávat ještě před realizací týmu (ideálně s klíčovými účastníky).
- Jednání týmu by vždy mělo přinášet praktické kroky/výstupy.

Pokud v dané lokalitě žádná platforma doposud neexistuje a tým má být prvotní aktivitou, existuje široká škála rozličných témat, kterým se lze věnovat. Na prvních jednáních týmu členové společně mapují síť služeb a subjektů, dostupných obětem v dané lokalitě. Cílem je zpřehlednění a ozřejmění jejich vzájemného provázání. Po této úvodní "stabilizaci" je spektrum témat nadále široké.

Témata lze stanovovat na určité období, např. pro celý rok (čili pro více setkání), nebo lze stanovit konkrétní téma pouze pro jedno setkání. Zde je však potřeba zvážit, zda-li dané téma bude možné probrat dostatečně do hloubky. U specifických témat lze tým obohatit tím, že bude přizván externí host, který může členům rozšířit povědomí o dané problematice (např. znalec věnující se vyčíslování nemajetkové újmy). Přizvání takového externího hosta může mít pozitivní efekt, nicméně z týmu by se neměla stát primárně vzdělávací platforma, kdy každé setkání bude založeno na výkladu hosta.

Naopak, pokud v dané lokalitě již nějaká platforma existuje, přičemž v určité míře se její činnost dotýká tématu pomoci obětem a zúčastňují se jí relevantní aktéři, doporučujeme dohodnout

se na spojení. Díky takové fúzi je možné rozšířit záběr takové platformy a vnášet do ní téma týkající se pomoci obětem.

Příklady možných témat:

- **Prezentace služeb** - slouží ke zmapování služeb, k navázání kontaktů a posílení vazeb mezi účastníky. S tím souvisí i motivování a diskuze k pokrytí služeb doposud absentujících.
- **Práva oběti v trestním řízení** - významné téma, zejména za účasti zástupců OČTŘ. Jak lze prakticky přispět k naplňování jednotlivých práv oběti v trestním řízení. Toto téma může být rozčleněno do mnoha podtémat.
- **Náhrada škody, odškodnění** - téma související s naplňováním práv oběti Způsob uplatňování náhrady škody a její přiznávání. Diskuze nad výzvami, limity a příklady dobré praxe.
- **ZOTČ a uvádění jednotlivých práv obětí do praxe** - velmi významné téma, které může být předmětem několika setkání. Je možné zaměřit se na práva jednotlivých hlav zákona (např. právo na ochranu před druhotnou újmou). Znovu kladen důraz na praktickou aplikaci, za účasti OČTŘ. Cílem je hledat způsoby, jak zlepšit praktické fungování a naplňování práv.
- **Zacílení se na konkrétní ohroženou skupinu** - na základě sítování a analýzy kriminality v dané lokalitě lze tým tematicky zacílit na určitou ohroženou skupinu (často tomu bývají např. senioři), přičemž cílem je hledat instrumenty, kterak zvýšit možnosti ochrany či pomoci.
- **Kazuistický workshop** - v odůvodněných případech lze setkání pojmet jako kazuistický workshop, kdy předmětem jednání bude konkrétní případ, na jehož řešení se mohou jednotliví členové podílet. Obecně využití kazuistik ilustrující dobrou či špatnou praxi velmi doporučujeme jako vhodný nástroj.

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

- **Právní pomoc, advokáti** - souvisí s rozvojem dalších služeb pro oběti. Čili ověření dostupnosti, zajištění možného pokrytí existujícího vakua po právní pomoci. Podobně lze zařadit i téma psychologické/psychoterapeutické pomoci.
- **Victimologická prevence** - ve spolupráci s preventisty lze zařadit téma věnující se prevenci. V tomto ohledu je možné na základě spolupráce členů týmu realizovat vhodné a konkrétní kroky v oblasti prevence (přednášky apod.)
- **Přednáška odborníka na určité téma** - na základě poptávky od účastníků lze přizvat na odbornou přednášku experta na určité specifické téma. V tomto ohledu je nutné brát zřetel na praktický dopad, výstup. Např. pokud by to byla přednáška dětského psychologa, tak po přednášce iniciovat diskusi nad pokrytím takového typu služeb pro dětské oběti.

Jak bylo zmíněno, témat může být mnohem více. Vhodným zdrojem nových témat jsou podněty od členů týmu.

7 PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

V této kapitole přinášíme průřez příklady dobré praxe napříč ČR. Poukazují na regionální specifika a zároveň demonstrují, že každý tým vzešel a funguje na základě unikátních mechanismů.

Hradec Králové - zaběhnutá platforma

Multidisciplinární spolupráce v královéhradeckém regionu začala již v roce 2011 spolu s projektem PMS "Restorativní justice". Pravidelně se scházející tým pro oběti tvoří poměrně stabilizovaná skupina zástupců OČTŘ, municipality, neziskového sektoru a případně dalších spolupracujících institucí. Setkávání realizovaná v rámci projektu „Proč zrovna já? II“ tak navazují na již fungující platformu, která čerpá mimo jiné ze vzájemné znalosti zapojených organizací a také z dobrých mezioborových vztahů v regionu. Koordinátorem týmu je poradce pro oběti a je klíčový zejména v propojování aktérů. Zároveň se věnuje i vyhledávání aktuálních témat k řešení a podněcování členů týmu k jejich aktivitě. Mezi výstupy královéhradeckého týmu je možné zahrnout například konání případových konferencí, tedy společných setkání několika zástupců zainteresovaných subjektů s obětí trestného činu. Cílem takového týmu bývá společné a systémové hledání co nejlepšího řešení pro klienta, ale i pro spolupracující subjekty.

Výstupy:

- Zmapovat stávající situaci (znalost subjektů, poskytujících služby pro oběti trestních činů v dané lokalitě, jejich provázanost, možnosti rozvoje).
- Aktivně vyhledávat a oslovovat organizace, které jsou v problematice zainteresovány (nabízejí, či chtějí nabízet služby pro cílovou skupinu).
- Informovat potencionální partnery o činnosti a možnostech spolupráce s koordinátorem/poradcem služeb pro oběti trestních činů.
- Účastnit se setkání dalších týmů v dané lokalitě, propojit informace, vyhledávat tím i potenciální spojence a podpůrce.
- Podpořit a zprostředkovat širší a dostupnější informovanost obětí trestních činů o službách, které jsou k dispozici na místní úrovni.
- Podporovat princip, že vzájemná spolupráce zlepšuje vzájemnou provázanost a propojenost.
- Zmapovat a analyzovat potřeby obětí a aktuální stav místně poskytovaných služeb.

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

- Využívat a pracovat s informacemi relevantních institucí, (OČTR, PMS a dalších organizací) a dávat je dispozici členům týmu.

Nymburk - příklad spojení s existující platformou

Z doby realizace projektu PMS "Proč zrovna já? I" (rok 2014) funguje spolupráce mezi poradnou pro oběti tamějšího střediska PMS a organizací Respondeo, z.s. (resp. jejím Intervenčním centrem a poradnou pro oběti). Na základě ujasnění si možností spolupráce a zejména shodou, že se obě instituce mohou vzájemně obohatit a nejedná se o konkurenci, začala úzká kooperace (a to nejen v rovině předávání informací a případů). IC Respondeo v lokalitách Kolín, Nymburk, Kutná Hora pořádala interdisciplinární týmy zaměřené na domácí násilí. Do této platformy byla přizvána i poradna pro oběti PMS. Po dohodě bylo možné pravidelně přispívat do týmu a spolupodílet se na organizaci, tematickém ukotvení a směřováním tohoto týmu. Zároveň, díky možnostem poradny a střediska PMS mohly být do týmu přizvané další relevantní instituce, a tak byla zvýšena akceschopnost a dosah týmu.

Co se osvědčilo:

- Znalost služeb v dané lokalitě.
- Hledat společná téma.
- Vzájemný respekt.
- Vyjasnění možností vzájemné spolupráce s ostatními subjekty.

Kladno - příklad spojení s existující platformou

Obdobná zkušenost je i z lokality Kladno. Dříve zde podobná platforma neexistovala, ale díky zapojení do projektu "Proč zrovna já? I" byla podobná aktivita nastartována ve spolupráci s tamějším Zařízením sociální intervence. Například za rok 2015 se tým sešel 4x, přičemž vykristalizovalo jádro týmu (zejména zástupci kriminální policie, města, OSPOD, PMS a Intervenčního centra). Díky této platformě navázali aktéři velmi úzkou spolupráci a byly řešeny i konkrétní kauzy jednotlivých případů. Zároveň došlo k vzájemnému prohloubení součinnosti s psychoterapeutkou a advokátkou zapsanou v Registru poskytovatelů pomoci obětem. Ve spolupráci s Magistrátem města Kladna byla uspořádána řada přednášek pro školy, ale také školení pro zdravotnický personál tamější polikliniky a městskou policii. Díky spolupráci s policií bylo možno účastnit se pravidelných policejních porad a obšírněji informovat o činnostech poradny mezi řadovými policisty. Nejedná se však o konečný výčet aktivit a

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

spolupráce, ale spíše o demonstrativní příklad, jak lze prostřednictvím podobných týmů významně aktivizovat mezioborovou spolupráci a v důsledku toho zlepšit a prohloubit možnosti pomoci obětem v této lokalitě s návazností poraden pro oběti na menší města v regionu (např. Slaný a Unhošť).

Co se osvědčilo:

- Spolupráce s neziskovým i státním sektorem.
- Důraz na konkrétní opatření.
- Využít možností spolupořádání s jinou institucí.

Náchod – propojení týmu pro oběti s týmem pro mládež

Na základě potřeb a lokální dispozice členů týmu pro oběti i členů týmu pro mládež (jde o stejné členy obou týmů z řad OSPOD, OČTŘ, hostů), došlo k propojení obou týmů. Témata k řešení jsou aktuálními, jak v týmu pro mládež, tak v týmu pro oběti. Jedná se např. o záškolactví a díky spojení obou setkávání dochází k širšímu uchopení tématu. Na řešené problémy je náhled komplexnější, nosnější. Je dán dostatečný prostor pro diskuzi všech zúčastněných. Velkým přínosem týmů je přenášení témat a možnosti pomoci v problematice do jednotlivých obcí s rozšířenou působností.

Výstupy týmu:

- Navázání a udržení úzké spolupráce s neziskovými organizacemi a OČTŘ.
- Pravidelná setkávání se členy a zjišťování požadavků k řešení témat.
- Nabídka pomoci ostatním organizacím a institucím k navázání spolupráce.

Co se osvědčilo:

- Znát organizace poskytující pomoc obětem.
- Vysvětlit pomáhajícím organizacím, že se nejedná o konkurenci.
- Zapojit relevantní aktéry, mít stabilizované účastníky.
- Hledat si „spojence“ z řad účastníků.
- Dbát na to, aby vznikala konkrétní opatření.

Ústí nad Orlicí - úzký tým založený na spolupráci OČTŘ

V Ústí nad Orlicí do roku 2017 neexistovala žádná platforma zabývající se pouze tématem pomoci obětem trestných činů. Rozhodně se však nedá říci, že by na tomto poli mezioborová

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

spolupráce neprobíhala. Zejména mezi tamějším střediskem PMS a OČTR se etablovala úzká spolupráce, byť se jednalo o spolupráci s cílovou skupinou pachatelů.

V roce 2016 byla při zdejším středisku zřízena poradna pro oběti trestních činů. Místní pracovník poradny v rámci své činnosti zjistil právě na to, že i přes relativně dobře fungující spolupráci mezi institucemi zde chybí zaštiťující platforma. Poradna, mimo jiné i díky kvalitní a respektované pozici zdejšího střediska PMS, rovněž začala být respektovaným subjektem poskytujícím kvalitní služby pod hlavičkou PMS. Díky vybudování tohoto "renomé" se i zájem aktérů o bližší mezioborovou spolupráci zvýšil.

Pracovník spolu s vedoucím střediska po vyhodnocení situace (založené zejména na schůzkách s jednotlivými možnými účastníky a reflexí jejich potřeb a postojů) zvolili jako nevhodnější pro uspořádání týmu formát "OČTR + středisko PMS a poradna pro oběti". Důraz byl kladen na akceschopnost, blízké vztahy, důvěru a znalost vzájemné práce. Takto se tým sešel v prostorách okresního soudu, za přítomnosti trestních soudců, okresního státního zástupce a dvou vyšetřovatelů z kriminální policie. Cílem tohoto modelu bylo prohloubení spolupráce mezi OČTR v oblasti pomoci obětem, výměna zkušeností, informací. Témata diskuze byly rovněž uzpůsobeny formátu setkání - způsob výslechu oběti během řízení, posuzování náhrady škody a ochrana před druhotnou újmem během přípravného řízení a řízení před soudem. Pozvaní účastníci kvitovali možnost výměny vzájemných informací a zkušeností a možnost sladění praxe ku prospěchu pomoci obětem. Z diskuse vyplynulo, že by ocenili svolávání podobné platformy jedenkrát až dvakrát ročně, případně dle potřeby.

Co se osvědčilo:

- Mít dobře zmapovanou lokalitu v oblasti služeb.
- Být trpělivý, postupovat po malých krůčcích, tým neuspěchat.
- Vybudovat si pozici.
- Znát legislativu.
- Tým svolávat s jasným cílem, vizí.
- Opřít se o to, co již bylo vybudováno, navázat na již fungující, vzniklé.
- Vybudovat si síť kontaktů, která může být podpořena osobními vazbami.

Pardubice – příklad případové spolupráce

Ve městě Pardubice existuje tradice multidisciplinárního týmu již z období minulého projektu "Proč zrovna já?". Obdobné platformy pořádají dlouhodobě také Intervenční centrum a

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

pobočka Bílého kruhu bezpečí, členové týmu se rovněž pravidelně setkávají v rámci komunitního plánování, proto je potřeba četnosti konání týmu menší. Nicméně i přes nižší četnost pořádání týmu jsou aktéři v pravidelném kontaktu (zejm. z důvodu klientské práci), například:

- Policisté se pravidelně obrací na organizace pomáhající obětem s žádostmi o poskytování doprovodů.
- Probíhá vzájemná spolupráce s organizacemi, které pomáhají obětem - s intervenčním centrem, poradnou Bílého kruhu bezpečí a Oblastní charitou Pardubice při řešení případů.
- Spolupráce s městskou policií vedla k řadě preventivních akcí zaměřených na potenciálně zranitelné oběti.

Co se osvědčilo:

- Navázání styků s organizacemi poskytujícími pomoc obětem.
- Vzájemné pochopení, respekt a úcta k práci.
- Poznání specifik jednotlivých služeb s důrazem na vzájemný přínos a spolupráci.
- Mapování a znalost potřeb lokality v oblasti pomoci obětem.
- Společné výstupy ze strany týmu vůči státní správě a zřizovatelům služeb.

Ostrava - zapojení města do aktivit Týmu

Činnost týmu v Ostravě započala v roce 2013, při realizaci předchozího projektu "Proč zrovna já?". Od počátku se ukázalo jak je velmi výhodné aktivní zapojení Statutárního města Ostravy (dále jen SMO). Za SMO se jednání účastní pracovnice, která má na starost programy prevence kriminality. Jednání vždy probíhají v prostorách magistrátu. Díky aktivnímu zapojení SMO se členům týmu podařilo nalézt vhodné aktivity, které byly uskutečněny za finanční podpory SMO. Setkávání probíhá několikrát ročně, minimálně však 4x ročně. Aktivita SMO se projevila i v době, kdy ještě neprobíhal navazující projekt "Proč zrovna já? II" (2015) a chyběl koordinátor. Při ukončení projektu PMS byl SMO připraven koordinaci týmu převzít. Členy týmu jsou zástupci všech relevantních partnerů z řad OČTŘ, neziskového sektoru, zdravotnictví a advokát zapsaný v Registru poskytovatelů pomoci obětem. Jednání týmu se účastní dle aktuální potřeby cca 18 osob.

Na konci roku 2013 byli členové týmu osloveni s nabídkou připravit aktivity zaměřené na oběti v rámci projektu SMO "Bezpečnější Ostrava". Díky intenzivní práci a zapojení všech členů

týmu vzniklo několik tištěných materiálů pro oběti, jejich blízké a pracovníky, kteří se s oběťmi mohou setkávat. Všechny zpracované materiály byly následně vytiskeny a distribuovány na území Ostravy. O smysluplnosti aktivit svědčí i ocenění Ministerstva vnitra v soutěži „Nejlepší preventivní projekt na místní úrovni“, kde SMO získalo 3. místo.

Výstupy projektu „Bezpečnější Ostrava“:

- leták první linie - rozcestník služeb pro oběti, který je k dispozici pro PČR a další relevantní subjekty.
- Leták pro blízké okolí obětí.
- Leták pro oběti samotné.
- Kartička se základními informacemi pro oběti - k dispozici u městské policie.
- Magnetky na ledničku se základními kontakty - předávány městskou policií a neziskovými organizacemi zejména seniorům.
- Brožura o obětech - třicetistránkový dokument shrnující práva obětí, průběh trestního řízení, prožívání obětí, možnosti pomoci obětem,
- Osvětové přednášky pro seniory.

V roce 2016 připravovalo SMO dokument „Strategie prevence kriminality SMO 2017 - 2021 kde si jako jednu z priorit zvolilo i „Pomoc a poradenství obětem“. Tato priorita byla se členy týmu diskutována, byli pozváni k navrhování aktivit a její realizaci v praxi. Strategie určuje jako realizátora, nebo spolurealizátora těchto aktivit právě tým.

Co se osvědčilo:

- Zajistit vznik programu pro dětské oběti - Krizové centrum Ostrava, které je stálým členem týmu, vyškolilo odborníky, kteří jsou připraveni poskytovat důležitou a včasnu pomoc dětským obětem.
- Posilovat informovanost občanů o bezpečném chování, ale také o postupech a možnostech v případě, že se stanou oběťmi trestné činnosti.
- Realizovat setkávání s občany a odborníky.
- Vypracovat postup pro informování obětí o poskytovaných službách pro oběti trestné činnosti.
- Přispívat ke zlepšování podmínek a prostředí při výslechu obětí trestných činů.

8 SHRNUТИ

Sborník mezioborové spolupráce si kládla za cíl být pomyslnou “kuchařkou” pro mezioborovou spolupráci na poli pomoci obětem. Cílem autorů bylo shromáždit zkušenosti PMS při organizaci multidisciplinárních týmů pro oběti a interpretovat je srozumitelnou formou, aby všechny osoby, které se v této oblasti pohybují, mohly získat ucelenou představu, jak mezioborovou spolupráci uskutečňovat.

V dílčích kapitolách byly představeny postupy a doporučení, jak s mezioborovou spolupráci začít, jak motivovat aktéry k participaci a v neposlední řadě, jak organizovat a vést týmy pro oběti jakožto pomyslnou špičku ledovce takové součinnosti. Sborník byl doplněn nejen konkrétními radami, ale i praktickými příklady, kterak může mezioborová spolupráce usnadnit kooperaci napříč mezi dotčenými subjekty. Uvedené rady a doporučení nejsou nicméně dogmatem a jedinou správnou cestou, jak tyto aktivity uskutečňovat. Praxe pracovníků napříč regiony ukázala, že přístupy a postupy mohou být velmi rozličné a je žádoucí svou činnost a cíle uzpůsobovat lokálním specifikům (což ostatně demonstrovaly zkušenosti dobré praxe z vybraných lokalit). Nicméně ačkoliv dílčí zkušenosti mohou být různé, obecně platí, že jakákoliv forma mezioborové spolupráce může významně usnadnit činnost dotčených aktérů a zejména pak ve výsledku pomoci konkrétním obětem.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

9 PŘÍLOHY

9.1 Možný vzor pozvánky

Pozvánka na první setkání multidisciplinárního týmu pro oběti trestných činů ve Frýdku - Místku

Vážená paní, vážený pane,
dovolují si Vás pozvat na první pracovní setkání multidisciplinárního týmu, které se koná **v pátek 5. 4. 2013 od 9:00 hod.** v prostorách střediska Probační a mediační služby ČR ve Frýdku – Místku na adrese **Politických obětí 128.**

Program:

- 09:00 – 09:15 Zahájení, prezence, představení
- 09:15 – 09:30 Zpráva o činnosti projektu „Proč zrovna já?“
- 09:30 – 10:45 Aktuální situace ve Frýdku – Místku, připravenost subjektů na účinnost zákona č.45/2013 Sb. o obětech TČ, diskuze a podněty ke spolupráci
- 10:45 – 11:00 Různé, dotazy náměty, diskuze, očekávání, stanovení termínu dalšího setkání

Prosím o potvrzení účasti do ..... na uvedený e-mail: /Kontaktní údaje/

Těším se na setkání s Vámi a jsem s pozdravem,
/Kontaktní údaje/

9.2 Možný vzor zápisu

Zápis ze setkání Multidisciplinárního týmu pro oběti trestných činů Kladno

Datum:

Místo konání:

Přítomní účastníci: dle přiložené prezenční listiny

Téma: *Vliv trestné činnosti na systém rodiny*

1. XY přivítal účastníky, seznámil je s programem jednání. Vzájemné představení účastníků a vyjádření očekávání.
2. XY (organizace XY) představila k tématu kazuistiky, které řeší v poradně - *bud' děti jako oběti, anebo napadení partnera/partnerky. Děti často anonymně přichází ve fázi, kdy nebylo podáno trestní oznámení, děti často netlumočily problém ani rodičům (dítě obavy z reakce rodičů a řešit věc trestněprávně nechtějí, naopak rodiče ano). Rodiče se často nesmíří s kvalifikací na přestupky, pro dítě je často nepřijemné prožívání trestního řízení. Při trestném činu, kdy je jeden z partnerů obětí, pak často výskyt posttraumatu, který negativně poznamenává vztah partnerů jak v emocionální, tak i v právní rovině.*
3. Příslušnice policie XY hovořily o speciálních výslechových místnostech pro dětské oběti a obecně o možnostech výslechu dětí a jejich postavení v trestním řízení. Mezi zúčastněnými proběhla diskuze nad způsoby práce s dětskými oběťmi napříč dotčených organizací, diskuze především o záznamech z těchto výslechů a jejich využitelnost při řízení před soudem (zachycení nonverbálních projevů atd.), zkoumání věrohodnosti atd. Zúčastnění hovořili o postupu příslušníků policie na obvodních odděleních při práci s dětskými oběťmi (částečné vytěžení, poté přeposlání na SKPV – pro dítě traumatické) – **vyvstala tak potřeba školení těchto příslušníků, aby tyto situace lépe řešili a zacházeli citlivěji. Možnost proškolení ze strany organizací pomáhající obětem.**
4. JUDr. XY hovořil o obětech domácího násilí před soudem. Zmíněny skutkové podstaty – týrání svěřené osoby (§ 198 TrZ) a týrání osoby žijící ve společném bydli (§ 199 TrZ). Zmínil i statistiky (počty případů před soudem, souzených, odsouzených). Zdůrazněno, že DN může nabývat i jiných skutkových podstat. Demonstrováno na kazuistice. Zmíněny případy obětí, které nechtějí vypovídat, a tak nelze pachatele odsoudit. V diskuzi zmíněna i často přítomnost poruch osobnosti či

projekt „Proč zrovna já? II“ (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003557)

hraničních poruch osobnosti u obětí domácího násilí – v tomto kontextu zmíněna i rozličná úroveň posuzujících znalců. Diskuze nad uplatňováním práv poškozených a obětí při hlavním líčení. Je potřeba se zaměřit na osvětu.

5. XY ve svém příspěvku zmínila statistická data počtu dětí, kde se vyskytla trestná činnost, dále zmínila i kazuistiky, na nichž demonstrovala rozdíl mezi lidským a právním přístupem, které jsou často v rozporu. Zmínila možnosti rodinné sítě, pěstounské péče na přechodnou dobu atd. Zmíněna i krátká komparace se zahraničím (postupy anglických sociálních pracovníků). **V závěru byly řešeny možnosti případové spolupráce OSPODu a SKPV při práci s dětskými oběťmi**
6. XY ve své prezentaci hovořila o možnostech odchodu z násilného vztahu, zmínila těžkosti a výzvy, s jakými se ohrožená osoba musí potýkat, pokud chce odejít ze vztahu, v němž se vyskytuje domácí násilí. Také zmínila konkrétní možnosti, jak v daných fázích DN postupovat a podpořit při odchodu z násilného vztahu. V rámci prezentace představeny i kazuistiky DN. **Na základě podnětů koordinátora a účastníků diskutovány možnosti prohloubení spolupráce mezi IC, poradnou a PČR.**
7. Na závěr diskuze nad smyslem a cílem setkávání. Účastníci hodnotí setkání pozitivně a mají zájem se takto scházet zhruba 3x ročně. Další setkání po prázdninách. Návrh na téma: **právní pomoc obětem, ochrana před sekundární viktimizací.** Koordinátor návrhy témat zpracuje a s předstihem zašle účastníkům k vyjádření.

Dne 23. 6. 2015 zapsal XY

Koordinátor služeb pro oběti trestních činů

10 SEZNAM ZKRATEK A PRAMENŮ

- OČTŘ Orgány činné v trestním řízení
  - SMO Statutární město Ostrava
  - PMS Probační a mediační služba
  - Tým Multidisciplinární tým pro oběti
  - ZOTČ Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestních činů
  - Probační a mediační služba: *Metodická příručka. Sborník metodik projektu „Proč zrovna já?“* 2015.
  - Probační a mediační služba: *Průvodce pro poradce. Práce s oběťmi trestních činů.* 2013.
  - Probační a mediační služba: *Manuál pro práci s oběťmi trestních činů.* 2018.
  - Matoušek, O. - Matoušek, J.: *Vyhodnocení projektu „Proč zrovna já“ – Závěrečná zpráva.* 2015.
  - Roubalová, M. a kol.: *Oběti kriminality Poznatky z viktimační studie.* Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019.
  - Čírtková, L. a kol.: *Pomoc obětem (a svědkům) trestních činů.* Praha: Grada, 2007.
  - SocioFactor s.r.o.: *Souhrnná výzkumná zpráva: Vliv zákona o obětech trestních činů na změnu postavení oběti.* 2018.
  - Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestních činů ve znění pozdějších předpisů
  - Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů
  - Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád ve znění pozdějších předpisů
  - Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů